

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การใช้บริการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล
ของเกษตรกรในอำเภอสามแมข จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ชื่อและนามสกุล นางสาวปารชญา พิสุตร

แขนงวิชา ส่งเสริมการเกษตร

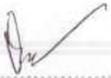
สาขาวิชา เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน
2. รองศาสตราจารย์ ดร. สินีนุช คุรุาเมือง แสนเสริม

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2556

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร. นันทา บูรณะชนง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สินีนุช คุรุาเมือง แสนเสริม)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพหล)

ชื่อวิทยานิพนธ์ การใช้บริการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

ของเกษตรกรในอำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้วิจัย นางสาวปารชญา พิสูตร รหัสนักศึกษา 2549002018 **ปริญญา** เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต

(ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน

(2) รองศาสตราจารย์ ดร. สินีนาถ กระจุกเมือง แสนเสริม **ปีการศึกษา** 2555

บทคัดย่อ

การศึกษาการใช้บริการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยี การเกษตรประจำตำบล (สบกต.) ของเกษตรกรในอำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร 2) ระดับการเข้าร่วมกิจกรรม ระดับประโยชน์ และระดับความน่าสนใจของเกษตรกรต่อกิจกรรมของสบกต. 3) ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของสบกต. 4) สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการงานสบกต.

ประชากรคือเกษตรกรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอสบเมย จำนวน 6,867 คน กำหนดขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้จำนวน 267 คน สุ่มตัวอย่างแบบพบโดยบังเอิญ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุดค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดอันดับ

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 37.77 ปี เป็นชาวพื้นเมือง จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ประสบการณ์ด้านการเกษตรเฉลี่ย 10.03 ปี เคยติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่การเกษตร 1-2 ครั้งต่อปี มีพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 9.01 ไร่ รายได้เฉลี่ยของครัวเรือน 41,771.54 บาทต่อปี มีการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง เห็นว่ากิจกรรมมีประโยชน์และความน่าสนใจอยู่ในระดับมาก มีความพึงพอใจในด้านสถานที่และการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ปัญหาในการใช้บริการคือ แปลงสาธิตมีน้อย กิจกรรมไม่หลากหลาย ข้อมูลข่าวสาร/ข้อมูลวิชาการไม่เป็นปัจจุบัน ไม่มีเจ้าหน้าที่อยู่ประจำ ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาคือใช้เทคโนโลยีช่วยในการบริการข้อมูลข่าวสาร เพิ่มแปลงสาธิตและกิจกรรมให้มากขึ้น จัดให้มีเจ้าหน้าที่อยู่ประจำสบกต.

คำสำคัญ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล (สบกต.) ในอำเภอสบเมย

จังหวัดแม่ฮ่องสอน

Thesis title: The Utilization of Agricultural Technology Transfer and Service Center of Farmers in Sopmoei District, Maehongson Province

Researcher: Miss Parachaya Pisut; **ID:** 2549002018; **Degree:** Master of Agriculture (Agriculture Extension and Development); **Thesis advisors:** (1) Mr. Bumpen Keowan, Associate Professor; (2) Dr. Sineenuch Krutmuang Sanserm, Associate Professor;

Academic year: 2012

Abstract

The objectives of this research were to study the use of service at the Sub-District Agricultural Technology Transfer and Service Center of farmers in Sopmoei District, Maehongson Province regarding (1) basic individual and socio-economic circumstance of farmers (2) level of activity participation, level of benefit, level of interestingness of farmers toward activity of the Center 3) satisfaction of farmers towards operation of the Sub-District Agricultural Technology Transfer and Service Center (4) problems and suggestions for rendering service by the Sub-District Agricultural Technology Transfer and Service Center.

Population was a number of 6,867 farmers in the area of Sopmoei District. With calculation, a number of 267 samples were found by accidental random sampling, Data was compiled by an interview form. Statistics used included frequency, percentage, minimum value, maximum value, mean, standard deviation and ranking.

Results of the research indicated most of the farmers were native male with the average age at 37.77 years. They were educated at lower primary level (Prathom 4). Their average experience in agriculture was 10.03 years. One or two times a year, they contacted with agricultural extension agents. Their average agricultural area was 9.01 rai. The average annual income of household was 41,771.54 baht. Their participation in activity was at medium level. According to their opinions, the advantage of activity and interestingness were at high level. However, satisfaction over location and operation was at low level. Problems when using service were; a few demonstration patches, activities were not diverse, news/information/academic information was not up-to-date, and staff was not around to station. To solve the problems, they suggested information technology be used for information service, more demonstration patches, more diverse activities, the Center staff should always be around.

Keywords: Sub-District Agricultural Technology Transfer and Service Center, Sopmoei District, Maehongson Province

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ บำเพ็ญ เขียวหวาน อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ รองศาสตราจารย์ ดร.สินีนุช ทรุทเมือง แสนเสริม อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมจากสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำแก้ไขและติดตามการทำวิทยานิพนธ์ในทุกขั้นตอนอย่างใกล้ชิดเสมอมา และขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.นันทา บุรณรัตน์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์นับตั้งแต่ต้นจนสำเร็จ เรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณวิทยา วนาสถิต เกษตรอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน คุณกุสุมา ลองแขง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ คุณไพบูลย์ จินดาหลวง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ ที่ช่วยตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลของเกษตรกรอำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่ว่าการอำเภอสบเมย เกษตรกรในอำเภอสบเมย ได้กรุณาให้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้รับการสนับสนุนกำลังใจจากครอบครัวและคอยเป็นกำลังใจให้ ผู้วิจัยทำการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี ซึ่งผู้วิจัยถือว่ามีค่าอย่างยิ่ง

คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ บิดา มารดา ครูอาจารย์ผู้มีพระคุณยิ่งที่ได้เมตตาอบรมสั่งสอน และให้ความรักห่วงใยเป็นกำลังใจ ตลอดมา

ปารชญา พิสูตร

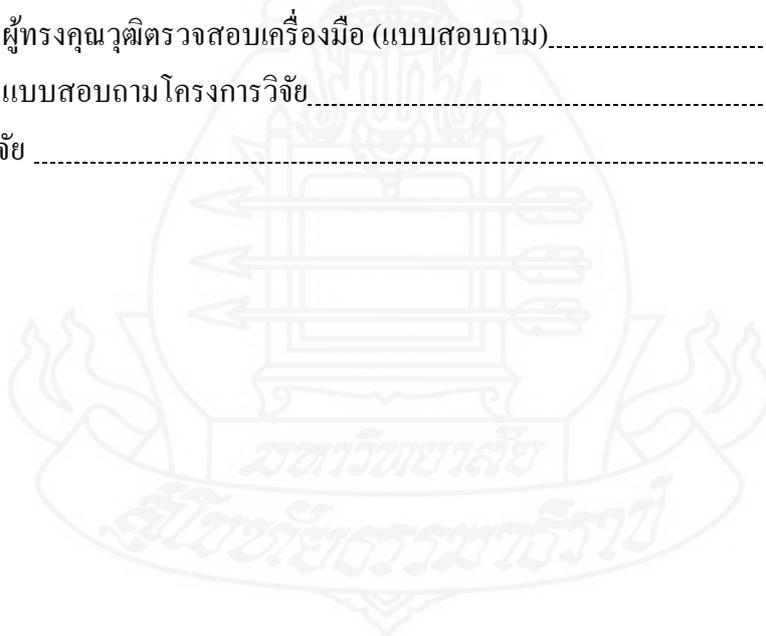
พฤษภาคม 2556

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น	6
แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ	7
โครงการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล	9
บริบทเกี่ยวกับอำเภอสมเด็จ จังหวัดแม่ฮ่องสอน	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	23
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	23
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	24
การเก็บรวบรวมข้อมูล	25
การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	26
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	27
ตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพพื้นฐานส่วนบุคคลทางด้านสังคม เศรษฐกิจของเกษตรกร	27
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร	36

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร.....	44
ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้บริการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร.....	48
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	51
สรุปการวิจัย	51
อภิปรายผล	54
ข้อเสนอแนะ	57
บรรณานุกรม	60
ภาคผนวก	64
ก ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ (แบบสอบถาม).....	65
ข แบบสอบถามโครงการวิจัย.....	67
ประวัติผู้วิจัย	74

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1	สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล 28
ตารางที่ 4.2	ข้อมูลทางด้านสังคม 30
ตารางที่ 4.3	ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ 32
ตารางที่ 4.4	ความคิดเห็นด้านกายภาพ 36
ตารางที่ 4.5	ข้อมูลด้านความคิดเห็นด้านกิจกรรมของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล 37
ตารางที่ 4.6	ประโยชน์ของกิจกรรมของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล 39
ตารางที่ 4.7	ด้านความน่าสนใจของกิจกรรมของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล 40
ตารางที่ 4.8	สรุปข้อมูลด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ประโยชน์ของกิจกรรม ความน่าสนใจของกิจกรรมของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล 42
ตารางที่ 4.9	ความพึงพอใจด้านสถานที่ตั้งและการดำเนินงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล 44
ตารางที่ 4.10	ความพึงพอใจด้านบุคลากรและการให้บริการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล 46
ตารางที่ 4.11	ปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้บริการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล 48

ญ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย 3

